

Dosarul nr. 2rac-265/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Construct CIM”, reprezentată de avocatul Gaina Sergiu, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Construct CIM” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Delfi-Azur” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Construct CIM”, reprezentată de avocatul Gaina Sergiu și a fost menținută hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 23 octombrie 2019, SRL „Trans-Construct CIM” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Delfi-Azur” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că în temeiul contractului de antrepriză nr. 01/02 din 14 februarie 2018, pârâta s-a obligat să execute cu materialele sale și pe riscul său următoarele lucrări: construcția acoperișului, fabricarea de construcție metalică, transportarea și montarea la locul beneficiarului conform proiectului, procurarea și montarea țiglei metalice pe acoperiș, construcțiile și lucrările urmând a fi executate de către executant, pe baza planului general și de detaliu și a proiectului de execuție, prezentate de către beneficiar și acceptate fără obiecție de către antreprenor.

A menționat că, conform prevederilor pct. 5.1 din contract, lucrările urmau a fi executate la un preț de deviz, stabilit potrivit documentelor de plată care constituie 965 000 de lei, iar, conform pct. 6.1, beneficiarul s-a obligat să achite avansul de 50%

din suma contractului, ce constituie 485 500 de lei pentru procurarea materialelor, executarea și montarea fermelor (construcției metalice), termenul de executare a acestei etape constituind 45 de zile din momentul primirii avansului.

Reclamanta a indicat că potrivit pct. 6.2 din contract, beneficiarul s-a obligat să achite un avans în mărime de 30% din suma contractului, ce constituie 289 500 de lei, după recepționarea lucrărilor din pct. 6.1 din contract pentru montarea țiglei metalice conform proiectului, părțile convenind că termenul de executare a acestei etape va constitui 30 de zile din momentul primirii transferului bancar conform punctului 6.2 din contract.

A afirmat că, conform pct. 6.3, ultimele 20% ale plății, ce constituie 193 000 de lei, beneficiarul le transferă în contul executantului după semnarea actului final de recepționare a lucrărilor.

SRL „Trans-Construct CIM” a susținut că la 07 martie 2018 a transferat executorului suma de 300 000 de lei, la 21 martie 2018 suma de 200 000 de lei și la 17 aprilie 2018 - 200 000 de lei, însă, executorul nu a finalizat prima etapă de lucrări în termen de 45 de zile până la 07 mai 2018 (21 martie 2018 + 45 de zile).

A declarat că lucrările nu au fost executate în termen, fiind abandonate, astfel, fără a avea certitudinea că acestea vor fi reluate și finalizate, a decis antrenarea unui alt antreprenor pentru finalizarea lucrărilor. Prin actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt din 06 august 2018, executorul judecătoresc Șevenco Oleg, a descris și reflectat volumul de lucrări executate de SRL „Delfi-Azur” până la 06 august 2018.

Reclamanta a notat că, potrivit evaluărilor efectuate, pârâta a executat lucrări în volum de 230 000 de lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, prin scrisoarea din 23 iulie 2019, SRL „Trans-Construct CIM” a somat SRL „Delfi-Azur” despre necesitatea restituirii datoriei rezultate din neexecutării lucrărilor asumate prin contractul de antrepriză din 14 februarie 2018, urmare a cărui fapt, la data de 26 septembrie 2019, pârâta a transferat în contul reclamantei suma de 115 441,20 de lei. Astfel, la moment datoria pârâtei constituie 384 558,80 de lei.

SRL „Trans-Construct CIM” a solicitat încasarea din contul SRL „Delfi-Azur” a datoriei în sumă de 384 558,80 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SRL „Trans-Construct CIM” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 noiembrie 2020 SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu, a declarat apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu și a fost menținută hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în susținerea pretențiilor sale, SRL „Trans-Construct CIM” a prezentat actul de verificare privind decontările

reciproce la data de 31 octombrie 2019, pentru perioada 01 ianuarie 2018 - 31 octombrie 2019, semnat unilateral doar de către reclamantă, precum și actul de constatare din 06 august 2018, întocmit de executorul judecătoresc Șevcenco Oleg, de asemenea fără participarea SRL „Delfi-Azur”. Astfel, materialul probant prezentat de către reclamantă, nu este suficient și nu convinge instanța despre temeinicia acțiunii înaintate, or, prin aceste acte întocmite în lipsa părții contractante „SRL „Delfi-Azur” a avut loc privarea acesteia de dreptul de a-și exercita dreptul la apărare.

Instanța de apel a mai indicat că, conform raportului de expertiză extrajudiciară din 27 decembrie 2018, volumul lucrărilor executate este de circa 60%, iar, neexecutarea corespunzătoare a obligațiilor se datorează culpei beneficiarului, care nu a efectuat lucrări de construcție a pereților portanți, prin urmare, fără a fi ridicați pereții portanți, este indubitabil faptul că SRL „Delfi-Azur” era în imposibilitate de a instala acoperișul.

La data de 20 septembrie 2021 SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel neîntemeiat a conchis că SRL „Trans-Construct CIM” nu a probat temeinicia pretențiilor, or, antreprenorul trebuie să demonstreze că a executat lucrările sau dacă nu le-a executat să demonstreze că aceasta se datorează din vina beneficiarului.

Reprezentantul recurentului a indicat că beneficiarul și-a executat în volum deplin obligațiile contractuale, circumstanță confirmată prin faptul că până la depunerea cererii de chemare în judecată, intimata nu a înaintat nicio pretenție, prin care ar solicita SRL „Trans-Construct CIM” să-și onoreze careva obligații sau să înlăture niște impedimente care ar face imposibilă executarea obligațiilor asumate.

A menționat că la doar a fost anexat un proces-verbal de recepție a lucrărilor în sumă de 584 558,80 de lei, întocmit și semnat doar de SRL „Delfi-Azur”. Însă, intimata era obligată să informeze recurenta despre finalizarea lucrărilor și necesitatea recepției acestora.

Consideră că raportul de expertiză extrajudiciară din 27 decembrie 2018 nu poate fi utilizat într-un proces judiciar în conformitate cu art. 122 alin. (2) din Codul de procedură civilă, or, art. 148-160 din Codul de procedură civilă reglementează expres procedura de dispunere și efectuare a unei expertize judiciare. Prin admiterea în calitate de probă a unui raport de expertiză extrajudiciară, instanța a privat recurenta de drepturile sale stabilite expres la art. 151-152 din Codul de procedură civilă.

A invocat că raportul expertiză extrajudiciară urmează a fi apreciat critic, fiind întocmit unilateral.

Reprezentantul recurentului a mai indicat că instanța de fond a examinat cauza în lipsa lui și a SRL „Trans-Construct CIM”. Astfel, ședința de mediere judiciară din 19 iunie 2020 a avut loc în lipsa părților, prima instanță dispunând încetarea medierii și numirea unei noi date de examinare a cauzei – 05 octombrie 2020. Deși a depus cerere

de amânare a ședinței din 19 iunie 2020, prima instanță nu a examinat-o și neîntemeiat a desfășurat ședința în lipsa avocatului și a SRL „Trans-Construct CIM”. Iar, pentru ședința din 05 octombrie 2021 nu a fost anexată la dosar dovada citării legale a avocatului și a SRL „Trans-Construct CIM”. Mai mult ca atât, la 09 septembrie 2020 a fost emis mandat de arest pe numele avocatului Gaina Sergiu, măsura preventivă fiind schimbată în arest la domiciliu abia la 13 octombrie 2020.

Respectiv, în lipsa citării legale a SRL „Trans-Construct CIM” și imposibilitatea obiectivă a avocatului de a verifica pe pagina web a instanței data când va avea loc ședința de judecată și de a anunța clientul că nu va putea participa la ședința din 05 octombrie 2020, instanța a examinat cauza în lipsa unui participant despre a cărui citare legală nu sunt date.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 19 mai 2021.

Materialele cauzei atestă că la 21 iunie 2021, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa SRL „Trans-Construct CIM” și a avocatului Gaina Sergiu (f.d. 202, volumul I), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs avocatul a indicat că a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 23 iulie 2021.

Astfel, recursul declarat la 20 septembrie 2021, este în termen.

La 28 septembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimă SRL „Delfi-Azur”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 14, 16 volumul II).

Prin referința depusă la 03 decembrie 2021, SRL „Delfi-Azur” a solicitat de a considera recursul ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Trans-Construct CIM”, reprezentat de avocatul Gaina Sergiu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Construct CIM”, reprezentată de avocatul Gaina Sergiu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic